

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ГРЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протоколом засідання
Вченої ради факультету
іноземних мов
від №5 від 22.12.2023

ПРОГРАМА

**Комплексного кваліфікаційного екзамену
з практичного курсу ОІМ (новогрецької), теорії ОІМ, історії зарубіжної
літератури, літератури країн ОІМ**

для здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр»

Напрямок підготовки 03 Гуманітарні науки

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.081 Новогрецька мови та література (переклад включно)

Освітньо-професійна програма Філологія. Мова і література (новогрецька)

Факультет іноземних мов

УДК 811.14'06(075.8)

ББК 81.453а 73

Програма комплексного кваліфікаційного екзамену з практичного курсу ОІМ (новогрецької), теорії ОІМ, історії зарубіжної літератури, літератури країн ОІМ для здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр» за напрямом підготовки 03 Гуманітарні науки, спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.081 Новогрецька мови та література (переклад включно), за освітньо-професійною програмою Філологія. Мова і література (новогрецька).

Розробники:

зав. кафедри грецької філології, к.філол.н., доцент Лабецька Ю.Б.

к.філол.н, доцент кафедри грецької філології Новицька О.А.

ст. викладач кафедри грецької філології Гаргаєва О.В.

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри грецької філології

Протокол від “20” грудня 2023 року № 5

Завідувач кафедри грецької філології

_____ (Юлія ЛАБЕЦЬКА)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ 20 ” грудня 2023 року

Затверджено вченою радою факультету іноземних мов

Протокол від “22” грудня 2023 року № 5

Голова
_____ (Наталія ПИРЛІК)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ 22 ” грудня 2023 року

© Лабецька Ю.Б., Новицька О.А., Гаргаєва О.В., 2023 рік

© МДУ, 2023 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Вимоги до знань і умінь, що мають продемонструвати випускники на кваліфікаційному іспиті	8
Характеристика змісту програми	9
Структура екзаменаційного білету	10
Зразок екзаменаційного білету.	11
Зміст державного іспиту	12
Критерії та шкала оцінювання	16
Список рекомендованої літератури	17

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Комплексний кваліфікаційний екзамен з практичного курсу ОІМ, теорії іноземної мови, історії зарубіжної літератури, літератури країн основної іноземної мови для студентів денної форми навчання ОС «Бакалавр» Маріупольського державного університету за напрямом підготовки 03 Гуманітарні науки, спеціальністю 035 Філологія, за освітньо-професійною програмою Філологія. Мова і література (новогрецька) є підсумковою формою перевірки і оцінки теоретичної та практичної підготовки випускників.

До складання кваліфікаційного екзамену допускаються студенти, які всі вимоги навчального плану.

Комплексний кваліфікаційний екзамен характеризується комунікативною та професійною спрямованістю, поєднанням усіх аспектів викладання мови (граматика, практика усного та писемного мовлення, аналітичне читання, суспільно-політична термінологія, сучасна ділова мова).

Мета підсумкової атестації полягає в тому, аби з'ясувати рівень професійної підготовки випускників, його відповідність стандартам вищої освіти й можливостям продовження навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти.

Рекомендована програма складена з урахуванням вимог, що висувають до студентів на випускному екзамені, задля того, аби виявити, наскільки різнобічними і глибокими є їхні знання з відповідних дисциплін.

Перелік компетентностей випускника:

КП-1 - Здатність правильно читати, аудіювати, розмовляти та писати іноземною мовою на рівні (B1, B2).

КП-2 - Знання побудови двох мов, у тому числі, у контрастивному аспекті; знання структурних особливостей термінологічних одиниць у перекладацькій діяльності.

КП-3 - Володіння мовами у тих видах мовленнєвої діяльності, які задіяні у перекладі та компенсаторними стратегіями мовленнєвої поведінки; врахування особливості мовленнєвої ситуації при здійснюванні процесу міжкультурного спілкування.

КП-4 - Здатність швидко знайти інформацію, необхідну для вирішення перекладацьких завдань.

КП-5 - Здатність до гнучкого переключення з одного мовного коду на інший; вміння обирати стратегії перекладу та функціональної перспективи висловлювання.

КП-6 - Здатність використання документальних та технологічних ресурсів, що мають відношення до роботи перекладача.

КП-7 - Здатність швидко знайти інформацію, необхідну для розв'язання перекладацьких завдань; вміти користуватись словниками та довідковою літературою.

КП-8 - Здатність здійснення текстової комунікації.

КП-9 - Здатність створювати тексти мови перекладу.

КП-10 - Знання загальних принципів перекладу, а також навички та уміння його здійснення.

КП-11 - Уміння аналізувати резюме замовника та текст оригіналу, визначати перекладацькі стратегії, презентувати текст перекладу (включаючи його розташування на сторінці), працювати з документацію, володіти термінологією, знати професійну поведінку перекладача тощо

КП-12 - Здатність використовувати словники, документацію, резюме і технічні засоби, вміння користуватися комп'ютером; друкарські вміння.

КП-13 - Здатність до конфігурації пам'яті та гнучкості переключення з одного мовного коду на інший, здійснювати опір інтерференції.

КП-14 - Вміння усно та письмово спілкуватися рідною мовою; здатність правильно розмовляти та писати різними комунікативними стилями, а саме неофіційним, офіційним, науковим тощо.

КП-15 - Здатність забезпечення детального резюме з боку замовника та вибору необхідних довідкових матеріалів, встановлення зворотного зв'язку із замовником.

Результати навчання

1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію новогрецької мови і літератури, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди новогрецької, української мов, описувати соціолінгвальну ситуацію.

10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

11. Знати принципи, технології та прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами (новогрецькою, англійською).

12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

13. Аналізувати й інтерпретувати твори новогрецької та англійської літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

14. Використовувати новогрецьку та англійську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладацький аналіз текстів різних стилів і жанрів.

16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції новогрецької філології, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі новогрецької філології та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

20. Знати й розуміти сутність, форми та принципи підприємництва, організацію і функціонування підприємницької діяльності і вміти застосовувати ці знання у практичній діяльності.

**ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ І УМІНЬ, ЩО МАЮТЬ
ПРОДЕМОНСТРУВАТИ ВИПУСКНИКИ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНОМУ ЕКЗАМЕНІ**

Здобувач освіти 4 курсу ОС «Бакалавр» повинен **володіти знаннями, вміннями та навичками** з новогрецької мови в такому обсязі:

- Продемонструвати практичне володіння мовою, яке експлікує знання лексики, граматики, стилістики новогрецької мови, передбачених програмою викладання новогрецької мови граматичних та синтаксичних конструкцій; а також знань з лінгвопрагматичних та лінгвокультурних особливостей грекомовної комунікації;
- робити переказ та реферування новогрецькою мовою статті сучасного газетного дискурсу з використанням передбаченою програмою суспільно-політичної термінології;
- володіти термінологією ділового спілкування сучасної новогрецької мови, уміти укладати та оформлювати офіційні документи новогрецькою мовою;
- володіти основними теоретичними положеннями сучасної лінгвістики та літературознавства, а також знаннями з основних фахових філологічних дисциплін: теорії ОІМ, історії зарубіжної літератури, літератури країн ОІМ.

Програма комплексного державного екзамену розрахована на студентів, які закінчують Маріупольський державний університет за денною формою навчання за напрямом підготовки 03 Гуманітарні науки, спеціальністю 035 Філологія, за освітньо-професійною програмою Філологія. Мова і література (новогрецька).

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ

Програма державної атестації для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за напрямом підготовки 03 Гуманітарні науки, спеціальністю 035 Філологія, за освітньо-професійною програмою Філологія. Мова і література (новогрецька) укладена на основі робочих програм із навчальних дисциплін «Практичний курс основної іноземної мови (новогрецької)», «Лінгвокраїнознавство», «Теоретична граматики», «Стилістика», «Література країн, мова яких вивчається», «Лексикологія», «Стилістика», «Історія зарубіжної літератури». Підсумкова атестація покликана виявити рівень знань основних понять та термінів з фахових предметів; виявити рівень володіння фактичним матеріалом, рівень розуміння фахових курсів, уміння самостійно поповнювати свої знання, орієнтуватися у швидкому потоці наукової інформації; використовувати теоретичні знання на практиці; володіння навичками мовного аналізу тощо.

Завдання екзаменаційних білетів орієнтовані на перевірку у випускників практичних навичок мовленнєвої комунікації новогрецькою мовою, знання лексико-граматичних, орфографічних, стилістичних норм, а також екстралінгвістичної інформації.

Програмою також передбачено реферування грекомовної публіцистичної статті українською мовою. Об'єктом контролю постає вміння здобувачів реферувати публіцистичні статті обсягом до 1500 друкованих знаків, а також знання суспільно-політичної термінології за програмними темами викладання новогрецької мови на 4 курсі ОС «Бакалавр».

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

(денна форма навчання)

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №__

1. Тест з теорії основної іноземної мови (новогрецької): лексикологія, лінгвокраїнознавство, теоретична граматики, стилістика, історія грецької мови, історія грецької літератури.
2. Виконання лексико-граматичного тесту.
2. Реферування грекомовної публіцистичної статті українською мовою.

Зразок екзаменаційного білету для денної та заочної форм навчання

Маріупольський державний університет

Освітній ступінь: **Бакалавр**
Спеціальність: **035 Філологія**
Спеціалізація: **035.081 Новогрецька мови та література (переклад включно)**
ОПП: **Філологія. Мова і література (новогрецька)**
Комплексний кваліфікаційний екзамен з: **Практичного курсу ОІМ, теорії іноземної мови, історії зарубіжної літератури, літератури країни основної іноземної мови**

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Να κάνετε τεστ γνώσεων πάνω στα θεωρητικά αντικείμενα: λεξικολογία, θεωρητική γραμματική, υφολογία, ιστορία της ελληνικής γλώσσας, ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας, πατριδογνωσία.
2. Να κάνετε λεξικογραμματικό τεστ.
3. Να κάνετε σύντομη περίληψη στα ουκρανικά του άρθρου που σας προτείνεται.

Затверджено на засіданні вченої ради
факультету іноземних мов

Протокол № 3 від „20” грудня 2022 року

Голова вченої ради _____ **Ганна Трифонова**

ЧАС НАПИСАННЯ ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ

Для виконання та підготовки всіх завдань екзаменаційного білету студенти мають встановлений час – **60 хвилин**.

ЗМІСТ ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ

1. Перелік питань з теорії основної іноземної мови (лексикологія, лінгвокраїнознавство, теоретична граматики, стилістика, історія грецької мови, історія зарубіжної літератури)

1. Λεξικολογία ως κλάδος της γλωσσολογίας. Κύρια προβλήματα της λεξικολογίας.
2. Φαινόμενο συνωνυμίας, αντωνυμίας, ομωνυμίας στη Νέα Ελληνική.
3. Εποχή του χαλκού. Μινωικός πολιτισμός.
4. Η Αρχαία Ελληνική. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα (φωνητικό σύστημα, μορφολογία, σύνταξη, λεξιλόγιο). Γεωγραφικές και λογοτεχνικές διάλεκτοι της ΑΕ. Επισημοποίηση της Αττικής διαλέκτου. Πηγές της ΑΕ.
5. Φαινόμενο τεχνητής διγλωσσίας στην Ελληνική. Προέλευση. Ουσία του γλωσσικού κινήματος «Αττικισμός». Αττικιστές. Ιστορική ερμηνεία της Καθαρεύουσας. Η θέση της Καθαρεύουσας στην κοινωνία και τη λογοτεχνία.
6. Σύντομη ιστορία της ελληνικής γραφής. Περίοδοι εξέλιξης. Τρόποι γραφής. Κεφαλογράμματα γραφή. Μεταρρίθμιση συστήματος γραφής.
7. Σχήματα λόγου στο λεξιλογικό επίπεδο.
8. Η κατηγορία του γένους. Γραμματικό και φυσικό γένος. Κανονικότητες της απονομής του γραμματικού γένους.
9. Η έννοια του μορφήματος. Είδη μορφημάτων. Βασικοί μηχανισμοί σχηματισμού λέξεων στη Νέα Ελληνική γλώσσα.
10. Οι αρχές της ΝΕ λογοτεχνίας. Η λογοτεχνία πριν από την Άλωση. Δημοτικά τραγούδια. Το έπος του Δ. Ακρίτα. Ερωτικά ιπποτικά μυθιστορήματα.

**2. Реферування грекомовної публіцистичної статті
(аспект «Суспільно-політична термінологія»)**

Орієнтовна тематика газетної статті для реферування

1. Ελλάδα και Κύπρος ως κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Η πορεία της Ουκρανίας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση
3. Ειρήνη και πόλεμος: σύγχρονες όψεις του προβλήματος
4. Επιστήμη και τεχνολογία: σύγχρονες εξελίξεις
5. Πολιτιστική ζωή μιας χώρας και ενός ατόμου
6. Έλληνες της διασποράς
7. Αθλητισμός και υγιεινός τρόπος ζωής
8. Σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα
9. Εκπαίδευση και οι προκλήσεις της σύγχρονης εποχής
10. Αντιμετώπιση οικονομικών προβλημάτων.

Лексичний мінімум з аспекту „Суспільно-політична термінологія”

εξασφαλίζω τη ζήτηση	ο αλλοδαπός
το στεγαστικό δάνειο	ο λαθρομετανάστης
το ενυπόθηκο δάνειο	η παγκοσμιοποίηση
ο διαγωνισμός	η σύσφιγξη των δεσμών
η καινοτομία	η αποστολή
η κινητοποίηση μεταρρυθμίσεων	η διακίνηση ναρκωτικών
η προβολή των προϊόντων	η πολιτική παραχώρηση
το συνάλλαγμα	ο αντάρτης
η αναζήτηση εργασίας	ο μάρτυρας
το συνδικάτο	η επέμβαση
η μείωση της φορολογίας	πέφτω θύμα
ο κυβερνητικός συνασπισμός	η παραβίαση
ο διάδοχος	το διοικητικό Συμβούλιο
η παραίτηση	ταζω τη ζωή σε κάτι
η ιθύνουσα τάξη	εφαρμόζω το νόμο
ο κάτοχος – κατέχω	η απάτη
η ασυλία του προέδρου	απονέμω (-ομαι) – η απονομή
η χορήγηση – ο χορηγός – χορηγώ	ο δανειολήπτης

η τρομοκρατική επίθεση	το πιστωτικό σύστημα
η διακίνηση ναρκωτικών	η ιστοσελίδα
ο πυρηνικός πόλεμος	η αδήλωτη εργασία
ο οργανισμός κοινής ωφέλειας	η πρόσληψη ανέργων
η πολιτική παραχώρηση	η κατάρτιση του προπολογισμού
η εδραίωση της δημοκρατίας	η πιστοληπτική ικανότητα
η αλληλεγγύη	το επιτόκιο
η πλούσια κληρονομία	η παράταση του χρόνου εργασίας
ο προϋπολογισμός κατασκευής	η αύξηση των εισφορών
η παροικία	το επίδομα ανεργίας
η δημοσκόπηση	η υπεράσπιση των συμφερόντων
η προεκλογική εκστρατεία	η εισροή μεταναστών
η εξαγορά – εξαγοράζομαι	ο φιλελευθερισμός
το πρόνομιο	ο ιδιοτελής σκοπός
η πιστωτική κάρτα	το Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού
η θητεία	η συμπαράσταση
η τρομοκρατία – ο τρομοκράτης	εξασφαλίζω τα δίκτυα της
η φιλανθρωπική οργάνωση	χρηματοδότησης
το φονικό όπλο	οι διαπραγματεύσεις
η υπηρεσία άμεσης ανάγκης	συλλαμβάνω – η σύλληψη
η κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης	η επιθετικότητα
η αντιπολίτευση	διεκδικώ το προεδρικό αξίωμα
η νοθεία	εγκαινιάζω – τα εγκαίνια
η εγγύηση	το άστεγο παιδί
η τροποποίηση του καταστατιού	η καταγγελία
η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη	ο εμφύλιος πόλεμος
ο πρόσφυγας	η τελετή έναρξης / λήξης

3. Перелік лексичних тем

1. Εργασία και επάγγελμα. Εξηγήστε ποια είναι η σημασία της εργασίας στη ζωή μας. Να αναφέρετε τα βασικά κριτήρια επιλογής επαγγέλματος.
2. Τα αρνητικά και θετικά σημεία της λειτουργίας της διαφήμισης. Με ποια ατομικά μέτρα και ποια μέτρα από την πολιτεία μπορεί να προστατευτεί ο πολίτης από τις αρνητικές επιδράσεις του καταναλωτισμού και της διαφήμισης.
3. Η μόλυνση του περιβάλλοντος. Πώς να σταματήσουμε την καταστροφή του;
4. Υγιεινή διατροφή. Η ουκρανική παραδοσιακή κουζίνα. Η ελληνική παραδοσιακή κουζίνα.
5. Ο ρόλος της εκπαίδευσης στη διαμόρφωση του ατόμου. Το εκπαιδευτικό σύστημα στην Ελλάδα και την Ουκρανία. Να μιλήσετε για το θέμα των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση (π.χ. Νέο ουκρανικό σχολείο).
6. Ο ρόλος της γλώσσας στην σύγχρονη κοινωνία. Το πρόβλημα των γλωσσών που χάνονται.
7. Τα ΜΜΕ και τα είδη τους. Ποιες είναι οι λειτουργίες τους στην σύγχρονη κοινωνία.
8. Ο ρόλος του αθλητισμού στη ζωή μας. Ολυμπιακοί αγώνες.
9. Θεάματα και ο ρόλος τους στην κοινωνία. Να μιλήσετε για την ιστορία του κινηματογράφου ως είδους τέχνης. Να εξηγήσετε την προέλευση και την έννοια της φράσης «άρτον και θεάματα».
10. Οι ωφέλειες του τουρισμού για μια χώρα. Οι αρνητικές συνέπειες του τουρισμού για μια χώρα. Να μιλήσετε για μια χώρα (πόλη) που έχει μεγάλη τουριστική κίνηση.

КРИТЕРІЇ ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ

№	Вид діяльності	Критерії оцінювання	Кількість балів
1	Тестові завдання з теорії мови та теорії перекладу.	Розуміння змісту питання та володіння фаховими знаннями; вміння визначати, систематизувати та аналізувати відповідні мовні явища; знання базової фахової термінології.	0-30
	Тестові завдання з практичного володіння мовою (лексико-граматичний тест)	Правильність відповідей на питання, обрання єдиного вірного варіанту відповіді, що базується на володінні лексико-граматичними, орфографічними, стилістичними нормами новогрецької мови, а також соціокультурною інформацією.	0-30
2	Реферування публіцистичного тексту українською мовою	Адекватність перекладу; достовірність перекладу термінів; допускається наявність деяких помилок (змістовних, логічних, стилістичних, орфографічних, пунктуаційних).	0-40

Сума балів за всіма видами діяльності державного іспиту	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	добре
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	задовільно
0 – 59	FX	незадовільно

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Іваненко С. М. Лінгвостилістична інтерпретація тексту : підручник / С. М. Іваненко, А. І. Карпусь – Київ : КДЛУ, 1998. – 175 с.
2. Курс лекцій з теоретичної граматики новогрецької мови для студентів 4 курсу ОКР «Бакалавр» спеціальності «Мова та література (новогрецька)» / [укл. Ю. Б. Кутна]. – Маріуполь : МДУ, 2009. – 77 с.
3. Лінгвокраїнознавство Греції та Кіпру: навчально-методичний посібник / [упор. С. Є. Перепляотчикова]. – Київ: Логос, 2008. – 70 с.
4. Методичні вказівки з аналітичного читання для студентів III-V курсів спеціальності «Мова та література (новогрецька, англійська)» / І. Г. Косенко, Ю. Б. Кутна, – Маріуполь : МДУ, 2004. – 36 с.
5. Методичні рекомендації до семінарсько-практичних занять з курсу «Теорія та практика перекладу» для студентів 4 курсу ОКР «Бакалавр» спеціальності «Мова та література (новогрецька)» / [укл. Ю. Б. Кутна]. – Маріуполь : МДУ, 2013. – 32 с.
6. Навчально-методичний посібник з лексикології новогрецької мови / [укл. Ю. А. Потіпак]. – Маріуполь : МДУ, 2010. – 35 с.
7. Навчально-методичний посібник зі стилістики новогрецької мови для студентів 4 курсу ОКР «Бакалавр» спеціальності «Мова та література (новогрецька)» / [укл. О. В. Гаргаєва , Х. Христу]. – Маріуполь : МДГУ, 2010. – 38 с.
8. Новогрецько-український словник [уклад. Н. Ф. Клименко та ін.] – 2-е вид. – Київ : Українська енциклопедія, 2005. – 432 с.
9. Пентиліук М. І. Культура мови та стилістика / М. І. Пентиліук. – Київ : Вежа, 1994. – 240 с.
10. Пономарів О.Д. Лексика грецького походження в українській мові / О. Д. Пономарів – Київ : Просвіта, 2005. – 127 с.
11. Пономарів О. Д. Культура слова. Мовностилістичні поради / О. Д. Пономарів. – Київ : Либідь, 1999. – 240 с.

12. Практикум з аспекту «Практика усного та писемного мовлення» для студентів 4 курсу ОКР «Бакалавр» спеціальності «Мова та література (новогрецька)» / [укл. О. В. Гаргаєва, Ю. Б. Кутна]. – Маріуполь : МДУ, 2013. – 69 с.
13. Практикум з аспекту «Суспільно-політична термінологія» для студентів 4 курсу ОКР «Бакалавр» спеціальності «Мова та література (новогрецька)» / [укл. О. В. Гаргаєва] – Маріуполь : МДУ, 2012. – 42 с.
14. Столярова А.А. Короткий новогрецько-український словник юридичних термінів / А. А. Столярова. – Київ: Логос, 2008. – 52 с.
15. Українська елліністика : зб. наук. праць / відп. ред. Клименко Н.Ф. – Київ : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2010. – 609 с.
16. Українсько-новогрецький словник / [упор. Н. Ф. Клименко, О. Д. Пономарів, А. О. Савенко – Київ: Українська енциклопедія ім. М.П.Бажана, 2008. – 533 с.
17. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη Α. Σημειώσεις λεξικολογίας / Α. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη. – Θεσσαλονίκη : Υπηρεσία δημοσιευμάτων, 1986. – 39 σ.
18. Απόστολος Σ. Πεζογράφοι του καιρού μας / Σ. Απόστολος. – Αθήνα : «Ινστιτούτο του βιβλίου Μ. Καρδαμίτσα», 1989. – 254 σ.
19. Απόστολος Σ. Το ιστορικό μυθιστόρημα / Σ. Απόστολος. – Θεσσαλονίκη : Κωνσταντινίδη, 1981. – 320 σ.
20. Απόστολος Σ. Το νεοελληνικό μυθιστόρημα / Σ. Απόστολος. – Αθήνα: «Βιβλιοπολείον της Εστίας Ι.Δ. Κολλάρου&Σιας Α.Ε.», 1991. – 274 σ.
21. Βασικό λεξιλόγιο λογοτεχνικών όρων – Αθήνα : Gutenberg, 1996. – 158 σ.
22. Βελουδής Γ. Γραμματολογία, Θεωρία Λογοτεχνίας / Γ. Βελουδής. – Αθήνα : Πατάκη, 2002. – 448 σ.
23. Δημαράς Κ. Θ. Ιστορία της Νεοελληνικής λογοτεχνίας. Από τις πρώτες ρίζες ως την εποχή μας / Κ. Θ. Δημαράς. – Αθήνα : Γνώση, 2000 – 558 σ.
24. Έγχρωμη εγκυκλοπαίδεια ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ. Γενική ελληνική και παγκόσμιος / [υπό επιμέλεια Γκούμας, Κωτσιόπουλος]. – Αθήνα: Δομική, 1985. – 1012 σ.

25. Μείζον Ελληνικό λεξικό / Τεγόπουλος – Φυτράκης. – δεύτερη έκδοση. – Αθήνα : Αρμονία Α.Ε., 1999. – 1494 σ.
26. Η ελληνική ποίηση. Ανθολογία – Γραμματολογία, 6 τόμοι. – Αθήνα : Σοκόλη, 2000. – 658 σ.
27. Καλαβρουζιώτου Δ. Εκθέσεις. Β' Γυμνασίου. Μεθοδολογία και τεχνική στην παραγωγή λόγου / Δ. Καλαβρουζιώτου. – Αθήνα : Σαββάλας, 2006. – 225 σ.
28. Κάνδρος Π. Νεοελληνική γλώσσα για το γυμνάσιο / Π. Κάνδρος, Ε. Λάναρης, Α. Μουμτζάκης, Δ. Τάνης. – Τεύχος Α – Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων, 1993. – 304 σ.
29. Κείμενα νεοελληνικής λογοτεχνίας για Β' Γυμνασίου / Α. Μπέκου, Δ. Τσάμος, Α. Χατζηδάκη – Αθήνα : Βολονάκη, 2000. – 253 σ.
30. Κείμενα νεοελληνικής λογοτεχνίας Β' Γυμνασίου. Βιβλίο δασκάλου / Α. Μπέκου, Δ. Τσάμος, Α. Χατζηδάκη – Αθήνα : Βολονάκη – Αθήνα, 2001. – 100 σ.
31. Κείμενα νεοελληνικής λογοτεχνίας Γ' λυκείου / [Α. Γεωργιάδου, Π. Γιαννακίτσα, Ζ. Κατσιαμπούρα κ.α.] – Αθήνα : Βολονάκη, 1996. – 263 σ.
32. Κείμενα νεοελληνικής λογοτεχνίας Β' λυκείου – Αθήνα : ΟΕΔΒ, 1994. – 280 σ.
33. Λιαπής Β. Γλώσσα η ελληνική. Από τη γλωσσική θεωρία στη διδακτική πράξη / Β. Λιαπής. – Θεσσαλονίκη : Εκδ. Βανιάς, 1994. – 253 σ.
34. Μάριος Β. Ιστορία της Νεοελληνικής λογοτεχνίας / Β. Μάριος. – Αθήνα: Εκδόσεις «Οδυσσέας», 1989. – 354 σ.
35. Μάρκος Α. Ελληνες λογοτέχνες / Α. Μάρκος. – Αθήνα: Εκδόσεις «Χαρ. Μπούρας», 1982. – 197 σ.
36. Μερακλής Μ. Γ. Σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία: 1945 – 1980. Μέρος πρώτο: ποίηση / Μ. Γ. Μερακλής. – Αθήνα : Εκδόσεις Πατάκη, 1987. – 413 σ.
37. Μπαμπινιώτης Γ. Θεωρητική γλωσσολογία: Εισαγωγή στη σύγχρονη γλωσσολογία / Γ. Μπαμπινιώτης. – Αθήνα, 1998. – 303 σ.
38. Μπαχαράκης Μ. Θεμέλιο στην έκθεση Ιδεών, σε 4 τ., τ. 3^{ος} / Μ. Μπαχαράκης. – Αθήνα: Εκδόσεις Σαββάλας, 1984. – 918 σ.

39. Νεοελληνικά κείμενα για το γυμνάσιο / Από ομάδα εργασίας. – Θεσσαλονίκη, 1980. – 404 σ.
40. Πεσκέτζη Μ. Θεωρία της λογοτεχνίας και νεοελληνική λογοτεχνική κριτική / Μ. Πεσκέτζη. – Αθήνα : Σαββάλας, 2003. – 150 σ.
41. Πετρούνιας Ε. Νεοελληνική γραμματική και συγκριτική ανάλυση: Τόμος Α' Γενικές γλωσσικές αρχές / Ε. Πετρούνιας. – Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 1993. – 612 σ.
42. Πολίτης Λ. Ιστορία της Νεοελληνικής λογοτεχνίας / Λ. Πολίτης. – Αθήνα : Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 1993. – 276 σ.
43. Σιόντης Χ. Εγχειρίδιο ελληνικής γλώσσας για ξένους σπουδαστές. Βιβλίο δεύτερο / Χ. Σιόντης. – Ιωάννινα : Πατάκη, 1999. – 442 σ.
44. Τέρι Η. Εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας / Η. Τέρι. – Αθήνα: εκδόσεις «Οδυσσέας», 1994. – 217 σ.
45. Γλούπα Σ. Πολιτιστικό πανόραμα. Νέα Ελληνικά και Πολιτισμός / Σ. Γλούπα. – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Βανίας, 1994. – 208 σ.
46. Τοτσικάς Α., Λόγου Δοκιμές. Επεξεργασία και Παραγωγή Κειμένου για την Έκφραση - Έκθεση. Γ' Λυκείου / Α. Τοτσικάς, Δ. Χουλιτούδης, Π. Καχριμάνη – Αθήνα: Gutenberg, 2000. – 317 σ.
47. Φιλιππάκη-Warburton Ε. Εισαγωγή στη θεωρητική γλωσσολογία / Ε. Φιλιππάκη-Warburton. – Αθήνα : Νεφέλη, 1992. – 346 σ.